

BẢO ĐẢM AN TOÀN VỀ PHÒNG CHÁY, CHỮA CHÁY ĐỐI VỚI CÁC CÔNG TRÌNH DI TÍCH LỊCH SỬ - VĂN HÓA TRÊN ĐỊA BÀN TỈNH BẮC NINH

THÁI THỊ KIM THÚY

Học viện Phòng cháy chữa cháy và cứu nạn cứu hộ

Nhận bài ngày 07/7/2026. Sửa chữa xong 27/7/2026. Duyệt đăng 10/8/2026

Abstract

This article examines the current state of fire prevention, firefighting, rescue, and emergency response at 1,442 classified historical and cultural heritage sites in Bac Ninh Province. Based on an assessment of the achievements and limitations in state management, design appraisal, fire safety inspection, and on-site emergency response capacity, the study proposes five key groups of solutions. Particular emphasis is placed on the application of minimally invasive fire safety technologies to protect the architectural integrity and cultural value of heritage sites. The article also recommends strengthening interagency coordination to ensure compliance with modern fire safety standards while adhering to the principle of preserving the original condition of cultural heritage. These solutions are intended to improve fire prevention and emergency response capacity, minimize the risk of damage to historical and cultural properties, and support the sustainable preservation of heritage sites in Bac Ninh Province.

Keywords: Bac Ninh Province, fire load, fire prevention and firefighting, heritage conservation, historical and cultural heritage sites, minimally invasive technology, rescue of cultural artifacts.

1. Đặt vấn đề

Trong bối cảnh đô thị hóa nhanh và điều chỉnh địa giới hành chính, Bắc Ninh không chỉ là một trung tâm kinh tế - công nghiệp mà còn đang hiện hữu kho di sản văn hóa đồ sộ. Vùng đất Kinh Bắc ngàn năm văn hiến hiện là địa bàn quản lý của 1.442 di tích lịch sử - văn hóa đã được xếp hạng. Những di sản này phân bố rộng khắp, từ các di tích quốc gia đặc biệt, di tích cấp quốc gia cho đến hàng nghìn công trình cấp tỉnh với đủ các loại hình từ đình, đền, chùa cho đến lăng tẩm, miếu mạo. Nhóm di sản này không những là điểm đến du lịch văn hóa tâm linh; đó là di tích lịch sử mang bản sắc văn hóa của cộng đồng cư dân địa phương.

Tuy nhiên, chính đặc thù cấu tạo kiến trúc và phương thức sinh hoạt tín ngưỡng tại các công trình này lại là một thách thức kỹ thuật phức tạp cho công tác phòng cháy, chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ (PCCC&CNCH). Điểm khác biệt so với công trình hiện đại nằm ở chỗ: hầu hết di tích Bắc Ninh là nhà gỗ cổ truyền. Hệ khung, kèo, cột hoàn toàn bằng gỗ mộc. Trải qua hàng trăm năm, vật liệu gỗ đã lão hóa trở nên khô xốp và mang "tải trọng cháy" lớn. Bên cạnh đó, không gian thờ tự luôn có nhiều các chất dễ cháy như hoành phi, câu đối, rèm lụa và hệ thống tượng gỗ. Nguy hiểm hơn là việc thường xuyên tồn tại những nguồn lửa, nguồn nhiệt từ thói quen thắp hương, thắp nến và đốt vàng mã của người dân, nhất là trong các kỳ lễ hội tập trung đông người. Chỉ cần một tàn nhang, tàn tro hay một điểm chập điện nhỏ trên hệ thống đường dây cũ kỹ chạy áp sát vào gỗ, ngọn lửa có thể bùng phát, cháy lan qua các tầng áp mái và thiêu rụi toàn bộ công trình.

Thực tiễn những năm qua đã cho thấy nhiều bất cập trong công tác phòng ngừa và ứng phó. Nhiều vụ hỏa hoạn tại các cơ sở thờ tự truyền thống trên địa bàn và khắp cả nước đã mang theo không biết

Email: Thuyk2t34@gmail.com

bao nhiêu cổ vật độc bản, gây ra những tổn thất lịch sử không thể khắc phục. Nhận thức rõ vấn đề đó, thời gian qua, các cấp chính quyền và lực lượng chức năng tỉnh Bắc Ninh đã ban hành nhiều kế hoạch, văn bản chỉ đạo nhằm tăng cường công tác bảo đảm an toàn PCCC. Tuy nhiên, giữa nguyên tắc "bảo tồn nguyên trạng di sản" và các yêu cầu về kỹ thuật PCCC hiện đại vẫn đang tồn tại những khoảng trống không nhỏ. Nguy cơ cháy nổ vẫn luôn rình rập, đặc biệt tại nhóm các di tích cấp cơ sở - nơi nguồn lực chăm sóc và phương tiện chữa cháy tại chỗ còn nhiều hạn chế.

Trước yêu cầu cấp bách đó, việc nghiên cứu và đánh giá toàn diện thực trạng công tác PCCC đối với hệ thống di tích lịch sử - văn hóa trên địa bàn tỉnh Bắc Ninh là yêu cầu cấp thiết. Bài báo này đi sâu làm rõ kết quả và những mặt còn hạn chế trong công tác quản lý nhà nước: từ việc điều tra cơ bản nắm tình hình, thẩm duyệt thiết kế, tuyên truyền, kiểm tra xử lý cho đến huấn luyện nghiệp vụ và trang bị cho lực lượng tại chỗ; từ đó đề xuất giải pháp trọng tâm nhằm thiết lập hành lang an toàn vững chắc, đảm bảo an toàn, gìn giữ và phát huy di sản văn hóa lịch sử phù hợp với giai đoạn phát triển mới.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Đặc điểm, sự phân bố của hệ thống di tích lịch sử - văn hóa tỉnh Bắc Ninh và những vấn đề đặt ra đối với công tác phòng cháy, chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ và bảo tồn di sản

Theo cơ sở dữ liệu quản lý về PCCC trên địa bàn tỉnh Bắc Ninh, sự phân bố và phân cấp quản lý đối với hệ thống 1.442 di tích lịch sử - văn hóa đã xếp hạng mang những đặc thù nghiệp vụ phức tạp. Theo quy định về phân cấp tại Nghị định số 50/2024/NĐ-CP (và các văn bản quy phạm pháp luật về PCCC hiện hành), số lượng công trình thuộc diện cơ quan Công an quản lý trực tiếp chỉ chiếm tỷ lệ nhỏ, tập trung ở các di tích quốc gia đặc biệt hoặc di tích cấp quốc gia có quy mô lớn. Trong khi đó, hơn 76% số công trình là di tích cấp tỉnh thuộc phân cấp quản lý của UBND cấp xã và ban quản lý di tích cơ sở. Phần lớn các di tích này nằm xen kẽ trong các khu dân cư truyền thống, làng nghề hoặc khu phố cổ với mật độ xây dựng cao. Thực trạng hạ tầng giao thông phục vụ chữa cháy tại các khu vực này còn nhiều bất cập; đường lối, ngõ xóm có chiều rộng và chiều cao thông thủy không đảm bảo cho xe chữa cháy cơ giới và xe chuyên dùng tiếp cận hiện trường. Khi xảy ra sự cố, khoảng cách rải vòi xa, kết hợp với áp lực và lưu lượng từ hệ thống trụ nước chữa cháy tại chỗ không đáp ứng đủ, khiến việc triển khai đội hình chiến thuật và thời gian khống chế đám cháy bị kéo dài.

Về mặt kỹ thuật PCCC, các di tích kiến trúc gỗ cổ truyền mang đặc điểm nguy hiểm cháy, nổ rất cao. Hệ thống kết cấu chịu lực chính như cột, vì kèo, xà gỗ chủ yếu sử dụng vật liệu gỗ tự nhiên. Qua thời gian dài sử dụng, các cấu kiện bị lão hóa, làm tăng tỷ lệ xốp và hạ thấp nhiệt độ tự bốc cháy của vật liệu. Cùng với đó, qua quá trình tham quan, khảo sát hiện trạng tại một số cơ sở cho thấy chất cháy trong các gian thờ tự (Hậu cung, Tam bảo, Đại bái) là rất lớn, bao gồm hệ thống tượng thờ, hoành phi, câu đối, sắc phong làm từ gỗ mộc, vải lụa và giấy dó. Các hiện vật này hầu hết được gia công bề mặt bằng lớp sơn son thếp vàng hoặc vecni truyền thống - dễ bốc cháy và có vận tốc cháy nhanh. Nguy cơ phát sinh nguồn nhiệt tại di tích chủ yếu bắt nguồn từ hai yếu tố: sự bức xạ nhiệt và tàn lửa từ các hoạt động tín ngưỡng (thắp hương, đốt nến, hóa vàng mã) diễn ra liên tục; và tình trạng ngắn mạch, quá tải hoặc điện trở tiếp xúc lớn trên hệ thống đường dây dẫn điện được đấu nối tự phát, đi trần trực tiếp lên các cấu kiện gỗ mộc mà không có giải pháp bọc cách ly chống cháy. Khi đám cháy bùng phát, không gian mở của các cửa bức bàn tạo điều kiện thông gió tự nhiên, cung cấp lượng oxy dồi dào khiến ngọn lửa phát triển nhanh, sớm đạt giới hạn chịu lửa của cấu kiện kiến trúc dẫn đến nguy cơ sập đổ công trình.

Đối với công tác chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ (CNCH), di tích là đối tượng bảo vệ đặc thù. Khác với các đám cháy thông thường, mục tiêu bên cạnh cứu người và ngăn cháy lan là bảo vệ toàn vẹn các bảo vật quốc gia, tài liệu thư tịch cổ và di vật có giá trị lịch sử độc bản. Tuy nhiên, việc áp dụng các chiến thuật và chất chữa cháy thông thường có nguy cơ gây "thiệt hại thứ cấp" đối với di sản văn hóa. Tác động cơ học từ các tia nước áp lực cao (tăng áp, lăng phun đặc) dễ làm gãy vỡ, biến dạng các cấu kiện gỗ mộc và tượng bằng đất sét cốt tre; trong khi bọt chữa cháy (foam) hoặc bột hóa chất dry-chemical lại gây ăn mòn, bong tróc bề mặt sơn son và phá hủy cấu trúc của các tư liệu giấy dó truyền thống. Từ

những đặc điểm trên, yêu cầu thực tiễn đặt ra là phải xây dựng được các phương án sơ tán cổ vật theo thứ tự ưu tiên và nghiên cứu ứng dụng các giải pháp chữa cháy không phá hủy (như sương mù nước áp lực cao hoặc hệ thống khí sạch Novec 1230/FM-200).

Bên cạnh đó, công tác quản lý nhà nước về PCCC tại di tích đang gặp những khó khăn do phải áp dụng Tiêu chuẩn, Quy chuẩn kỹ thuật quốc gia về an toàn cháy cho nhà và công trình (QCVN 06:2022/BXD và các tiêu chuẩn liên quan) và các quy định bảo tồn nguyên trạng theo Luật Di sản văn hóa. Việc thi công lắp đặt các hệ thống báo cháy tự động, hệ thống chữa cháy đường ống vách tường hay màng ngăn cháy đều đòi hỏi các can thiệp (khoan, đục, treo, neo) vào cấu kiện nguyên gốc, đồng thời làm ảnh hưởng tới cảnh quan không gian kiến trúc truyền thống. Hiện trạng chưa có các quy chuẩn, tiêu chuẩn kỹ thuật chuyên biệt áp dụng riêng cho công trình di tích đã và đang gây ra nhiều khó khăn, vướng mắc cho cơ quan Cảnh sát PCCC&CNCH và chủ đầu tư trong công tác thẩm duyệt thiết kế, nghiệm thu về PCCC cũng như công tác kiểm tra, an toàn định kỳ.

2.2. Công tác tham mưu, chỉ đạo và triển khai các biện pháp quản lý nhà nước về phòng cháy chữa cháy đối với hệ thống di tích, cơ sở văn hóa tín ngưỡng

Trước thực trạng nguy cơ cháy, nổ tại các công trình di tích từ đặc thù kiến trúc và hoạt động tín ngưỡng, thời gian qua, Công an tỉnh Bắc Ninh đã đẩy mạnh công tác điều tra cơ bản, nắm tình hình địa bàn để tham mưu cấp ủy, chính quyền địa phương ban hành nhiều văn bản chỉ đạo trọng tâm. Điển hình, nhằm giải quyết trực tiếp rủi ro tại các không gian thờ tự, đơn vị đã tham mưu UBND tỉnh ban hành Công văn số 664/UBND-NC ngày 10/02/2025 về việc tăng cường công tác PCCC và CNCH đối với các cơ sở tôn giáo, tín ngưỡng và thờ tự. Đồng thời, công tác quản lý được siết chặt thông qua việc triển khai đồng bộ Đề án số 08/ĐA-BCA-C07 của Bộ Công an về kéo giảm cháy gây thiệt hại nghiêm trọng, cùng các văn bản đơn đốc thực hiện Chỉ thị 01/CT-TTg và Chỉ thị 19/CT-TTg của Thủ tướng Chính phủ.

Công tác tuyên truyền, phổ biến kiến thức pháp luật và xây dựng phong trào toàn dân tham gia PCCC được triển khai sâu rộng, đổi mới cả về nội dung lẫn hình thức. Thông qua mô hình “Dân vận khéo” đã được Bộ Công an ghi nhận, lực lượng chức năng phối hợp với các đơn vị viễn thông phát đi hàng triệu tin nhắn SMS khuyến cáo an toàn PCCC đến người dân. Tại các khu dân cư có mạng lưới di tích đan xen, cơ quan chức năng tập trung củng cố phương châm “bốn tại chỗ” bằng việc duy trì hoạt động của 1.873 mô hình “Tổ liên gia an toàn PCCC” và 1.564 “Điểm chữa cháy công cộng”, qua đó tạo lập mạng lưới phản ứng nhanh ngay từ cơ sở.

Trong công tác thẩm duyệt thiết kế và nghiệm thu về PCCC, quy trình thủ tục hành chính được thực hiện nghiêm ngặt nhằm ngăn chặn các vi phạm từ bước đầu tư, tu bổ. Trong năm 2025, cơ quan chuyên môn đã cấp 909 giấy chứng nhận thẩm duyệt và 781 văn bản chấp thuận nghiệm thu. Song song với đó, công tác thanh tra, kiểm tra an toàn PCCC được thực hiện quyết liệt. Qua kiểm tra 9.445 cơ sở, lực lượng chức năng đã kiến nghị khắc phục 5.385 tồn tại, thiếu sót. Đối với các hành vi vi phạm, cơ quan quản lý đã lập biên bản và ban hành 325 quyết định xử phạt vi phạm hành chính với tổng số tiền trên 11 tỷ đồng, đồng thời kiên quyết áp dụng biện pháp đình chỉ và tạm đình chỉ đối với 39 cơ sở không đảm bảo điều kiện an toàn.

Bên cạnh các biện pháp quản lý, công tác xây dựng lực lượng, huấn luyện nghiệp vụ và trang bị phương tiện được xác định là nhiệm vụ trọng tâm. Nhằm nâng cao năng lực ứng phó trực tiếp tại cơ sở, lực lượng Cảnh sát PCCC đã tổ chức 1.835 lớp huấn luyện nghiệp vụ cho 68.252 lượt đội viên đội PCCC cơ sở và dân phòng. Đối với lực lượng Cảnh sát PCCC chuyên nghiệp, Kế hoạch số 4368/KH-CAT-PC07 được triển khai nhằm chuẩn hóa công tác huấn luyện định kỳ. Quá trình sát hạch thực tế cho thấy 100% cán bộ chiến sỹ (286/286 đồng chí) đều đạt yêu cầu về thể lực, kỹ thuật cá nhân và các đội hình chiến thuật (như lên tháp tập, rải vòi, sử dụng thiết bị banh cắt thủy lực). Việc nâng cao chất lượng huấn luyện chiến đấu đảm bảo lực lượng chuyên nghiệp luôn ở trạng thái sẵn sàng, đủ năng lực chi viện và xử lý các sự cố phức tạp tại các công trình di tích trọng điểm.

2.3. Những tồn tại, hạn chế và nguyên nhân

Bên cạnh những kết quả đạt được, công tác bảo đảm an toàn PCCC tại các di tích lịch sử - văn hóa trên địa bàn tỉnh Bắc Ninh vẫn bộc lộ một số hạn chế. Thứ nhất, lực lượng cán bộ trực tiếp thực hiện công tác quản lý nhà nước về PCCC còn mỏng, phải kiêm nhiệm nhiều nhiệm vụ dẫn đến việc quản lý địa bàn rộng lớn chưa triệt để. Đặc biệt, năng lực quản lý PCCC của Ủy ban nhân dân cấp xã còn nhiều bất cập do sự xáo trộn nhân sự sau quá trình sáp nhập, điều chỉnh bộ máy hành chính mới. Thứ hai, cơ sở vật chất, bãi tập và trang thiết bị của lực lượng Cảnh sát PCCC chuyên nghiệp còn thiếu đồng bộ, chưa đáp ứng đầy đủ yêu cầu tác chiến trong tình hình mới.

Những hạn chế trên bắt nguồn từ các yếu tố hạ tầng kỹ thuật, cơ chế quản lý và nhận thức xã hội. Về hạ tầng kỹ thuật, giao thông và mạng lưới cấp nước chữa cháy tại các khu dân cư, làng nghề truyền thống còn nhiều sự hạn chế, không theo kịp tốc độ phát triển đô thị. Hầu hết các di tích kiến trúc mộc cổ truyền đều mang yếu tố "tồn tại lịch sử", rất khó áp dụng quy chuẩn PCCC hiện đại do vướng mắc nguyên tắc bảo tồn nguyên trạng. Đồng thời, nguồn ngân sách đầu tư trang bị phương tiện chữa cháy còn hạn hẹp.

Về cơ chế quản lý và nhận thức xã hội, một số cấp ủy, chính quyền địa phương chưa chỉ đạo quyết liệt, thiếu giám sát và còn tư tưởng ỷ lại, "khoán trắng" trách nhiệm quản lý an toàn cháy, nổ cho lực lượng Công an. Nhận thức của một bộ phận ban quản lý di tích và người dân chưa cao, vẫn còn tâm lý chủ quan, lơ là trong việc kiểm soát nguồn nhiệt và duy tu phương tiện chữa cháy tại chỗ.

2.4. Nhiệm vụ và giải pháp trọng tâm nâng cao hiệu quả công tác phòng cháy, chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ tại các di tích lịch sử - văn hóa thời gian tới

Để hiện thực hóa mục tiêu kiềm chế cháy nổ, bảo vệ toàn vẹn hệ thống di sản trong bối cảnh địa phương vừa sáp nhập bộ máy hành chính, công tác PCCC cần được xác định là nhiệm vụ trọng tâm, liên tục. Thời gian tiếp theo, các cấp quản lý và lực lượng thực thi cần tập trung tháo gỡ các "nút thắt" thông qua hệ thống giải pháp đồng bộ:

Trong công tác tham mưu, đề xuất: Lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH cần chủ động tham mưu cho Tỉnh ủy, HĐND và UBND tỉnh đẩy nhanh tiến độ thực hiện Quy hoạch hạ tầng phòng cháy và chữa cháy thời kỳ 2021-2030, tầm nhìn 2050 và Dự án "Hiện đại hoá công tác PCCC và CNCH giai đoạn 2023-2025". Trọng tâm trước mắt là kiến nghị tháo gỡ điểm nghẽn về kinh phí, ưu tiên phân bổ ngân sách đầu tư mạng lưới trụ nước chữa cháy đô thị tại các khu vực làng nghề, khu phố cổ có mật độ di tích cao. Cùng với đó, tiếp tục đề xuất cơ quan có thẩm quyền ban hành các hướng dẫn kỹ thuật chuyên biệt, tạo hành lang pháp lý linh hoạt để tháo gỡ vướng mắc trong khâu thẩm duyệt thiết kế đối với kiến trúc mộc cổ truyền.

Về công tác tuyên truyền và xây dựng phong trào: Cần đổi mới phương thức tuyên truyền từ các hình thức phổ biến lý thuyết đơn thuần sang hướng thực hành trải nghiệm. Các đơn vị cần bám sát Kế hoạch số 53/KH-UBND của UBND tỉnh, khẩn trương hoàn thiện và đưa Trung tâm giáo dục cộng đồng về PCCC và CNCH đi vào hoạt động thực tế nhằm tạo không gian trải nghiệm trực quan cho người dân. Đồng thời, tiếp tục phát huy hiệu ứng tích cực từ mô hình "Dân vận khéo", nhân rộng mạng lưới Tổ liên gia an toàn PCCC và Điểm chữa cháy công cộng tại các khu dân cư bao quanh di tích. Mục tiêu trọng tâm là tạo ra sự thay đổi cốt lõi trong thói quen sinh hoạt tín ngưỡng, hạn chế thắp hương bên trọng điện, chỉ thắp hương tại các lư hương ngoài trời, thường xuyên có người quản lý, kiểm tra nhắc nhở du khách. Vị trí đốt vàng mã phải biệt lập, xa khu điện chính, luôn phải có người trông coi.

Về công tác kiểm tra, xử lý vi phạm: Lực lượng chức năng phải đảm bảo nghiêm minh, quyết liệt trong công tác thanh tra, giám sát. Cần gắn trách nhiệm trực tiếp cho Chủ tịch UBND cấp xã và người đứng đầu ban quản lý di tích nhằm triệt tiêu tư tưởng ỷ lại, giao toàn bộ công tác an toàn cháy nổ cho ngành Công an. Lực lượng kiểm tra tuyến cơ sở phải bám sát địa bàn, tăng cường phúc tra việc khắc phục các tồn tại; kiên quyết ban hành quyết định tạm đình chỉ, đình chỉ hoạt động đối với những công trình, cơ sở tín ngưỡng cổ tình kéo dài, không đảm bảo các điều kiện an toàn cháy, nổ.

Trong công tác huấn luyện, trang bị phương tiện và xây dựng lực lượng: Đối với lực lượng chữa

cháy và Cứu nạn cứu hộ chuyên nghiệp, yêu cầu bám sát Kế hoạch huấn luyện định kỳ theo Thông tư 37/2025/TT-BCA. Cán bộ, chiến sỹ phải không ngừng rèn luyện nền tảng thể lực và thao tác thành thạo các kỹ chiến thuật, đội hình, áp dụng công nghệ mới trong PCCC và CNCH. Song song với đó, cần duy trì nghiêm ngặt chế độ bảo trì, bảo dưỡng hệ thống xe chữa cháy và thiết bị chuyên dùng. Ở cấp cơ sở, phải liên tục mở các lớp tập huấn lực lượng dân phòng, PCCC cơ sở và người trông coi di tích, đảm bảo trang thiết bị, phương tiện tại chỗ luôn trong trạng thái thường trực, sẵn sàng hoạt động để có thể xử lý tai nạn, sự cố cháy nổ ngay khi mới xảy ra. Đề xuất ứng dụng hệ thống báo cháy không dây, đầu báo khói hút (VESDA) để không phải khoan đục cột gỗ; hoặc quy định cụ thể về việc ngấm hóa/bọc cách ly chống cháy cho hệ thống điện tại các di tích.

Về hoàn thiện cơ chế phối hợp liên ngành: Nâng cao hiệu quả quản lý nhà nước về PCCC&CNCH tại các công trình di tích cần có quy chế phối hợp chặt chẽ, thực chất giữa lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH, cơ quan quản lý nhà nước về văn hóa (Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch) và chính quyền địa phương các cấp. Trong đó, sự phối hợp cần ngay từ giai đoạn thẩm định và phê duyệt các dự án tu bổ, tôn tạo tới kiểm tra, giám sát liên ngành định kỳ. Phương án thiết kế, thi công hệ thống báo cháy hay chữa cháy tự động áp dụng vào không gian di tích đều cần được hội đồng chuyên môn liên ngành thẩm định, nhằm đảm bảo hoàn thiện hai mục tiêu: đáp ứng quy chuẩn, tiêu chuẩn kỹ thuật về an toàn PCCC, đồng thời tuân thủ nguyên tắc "bảo tồn nguyên trạng" theo quy định của Luật Di sản văn hóa.

3. Kết luận

Công tác bảo đảm an toàn phòng cháy, chữa cháy (PCCC) cho 1.455 di tích lịch sử - văn hóa xếp hạng trên địa bàn tỉnh Bắc Ninh đặt ra nhiều thách thức. Đặc thù kiến trúc gỗ truyền thống nằm xen kẽ trong các khu dân cư mật độ cao, kết hợp với hoạt động tín ngưỡng sử dụng nguồn nhiệt thường xuyên, đòi hỏi những giải pháp quản lý và kỹ thuật mang tính đặc thù.

Thực tiễn cho thấy, yêu cầu an toàn PCCC hiện đại và nguyên tắc "bảo tồn không phá hủy" của Luật Di sản văn hóa, cần sự phối hợp liên ngành chặt chẽ, thực chất giữa lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH, ngành Văn hóa và chính quyền địa phương. Trọng tâm trước mắt là sớm nghiên cứu, ban hành quy chuẩn kỹ thuật chuyên biệt áp dụng riêng cho công trình di tích; đồng thời gắn trách nhiệm của người đứng đầu cấp cơ sở trong giám sát, kiên quyết xử lý các vi phạm về an toàn PCCC. Bên cạnh đó, việc đẩy mạnh xã hội hóa đầu tư phương tiện, củng cố năng lực cho lực lượng PCCC tại chỗ và nâng cao nhận thức cộng đồng chính là những giải pháp tối ưu đảm bảo an toàn PCCC cho các di sản văn hóa.

Tài liệu tham khảo

Quốc hội (2024). *Luật Phòng cháy, chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ*. Luật số 55/2024/QH15.

Quốc hội (2024). *Luật Di sản văn hóa*. Luật số 45/2024/QH15.

Bộ Xây dựng (2022). *Quy chuẩn kỹ thuật quốc gia về An toàn cháy cho nhà và công trình (QCVN 06:2022/BXD và Sửa đổi 1:2023 QCVN 06:2022/BXD)*.

Ủy ban nhân dân tỉnh Bắc Ninh (2026). *Phụ lục I: Bảng thống kê di tích xếp hạng trên địa bàn tỉnh Bắc Ninh* (cập nhật đến ngày 15/02/2026).

Ủy ban nhân dân tỉnh Bắc Ninh (2025). *Công văn số 664/UBND-NC ngày 10/02/2025 về việc tăng cường công tác phòng cháy, chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ đối với các cơ sở tôn giáo, tín ngưỡng và thờ tự*.

Ủy ban nhân dân tỉnh Bắc Ninh (2025). *Kế hoạch số 53/KH-UBND ngày 29/8/2025 về tăng cường triển khai thi hành Luật Phòng cháy, chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ và các Nghị định, Thông tư quy định chi tiết, hướng dẫn thi hành*.

Phòng Cảnh sát phòng cháy, chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ - Công an tỉnh Bắc Ninh (2025). *Báo cáo số 2742/BC-PC07 ngày 15/12/2025 về Tình hình, kết quả công tác phòng cháy, chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ năm 2025*.

Công an tỉnh Bắc Ninh (2025). *Kế hoạch số 4368/KH-CAT-PC07 ngày 23/12/2025 về Huấn luyện định kỳ nghiệp vụ chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ 06 tháng đầu năm 2026*.

Công an tỉnh Bắc Ninh (2026). *Báo cáo số 3558/BC-CAT-PC07 ngày 29/5/2026 về Công tác huấn luyện nghiệp vụ chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ 06 tháng đầu năm 2026*.